

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 12Co/82/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715200044  
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6715200044.1

## Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu Urbariát obce Zvolenská Slatina, pozemkové spoločenstvo, so sídlom Školská 419/15, 962 01 Zvolenská Slatina, IČO: 37 955 276, právne zastúpeného JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Dukelských hrdinov 22, 960 01 Zvolen, proti žalovanému G. U., s miestom podnikania XXX XX W. č. XX, IČO: 37 767 551, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o. so sídlom Nám. M.R. Štefánika 3, 955 01 Topoľčany, IČO: 36 861 375, v konaní o vypratanie pozemku, o nariadenie predbežného opatrenia, na základe odvolania žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 7C/1/2015-119 zo dňa 13. 01. 2015 takto

### rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

### o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 13. 01. 2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom na pozemku vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Zvolen, nachádzajúcom sa v katastrálnom území Z. U., obci Z. U., okrese Z., zapísaného na LV č. XXXX, pozemku - parcely registra „C“ parc. č. XXXXX/X lesné pozemky o výmere XXXXX m<sup>2</sup>, a to ťažbu nevyhradeného nerastu stavebného kameňa, až do rozhodnutia súdu vo veci samej (prvý výrok). Zároveň konštatoval, že predbežné opatrenie je vykonateľné dňom jeho doručenia (druhý výrok). V odôvodnení uznesení okresný súd uviedol, že žalobca podal dňa 05. 01. 2015 na súd žalobu o vypratanie pozemku spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že je pozemkovým spoločenstvom združujúcim vlastníkov spoločných nehnuteľností urbariátu, a to okrem iného i pozemku vedeného katastrálnym odborom Okresného úradu Zvolen, nachádzajúceho sa v katastrálnom území Z. U., obci Z. U., okrese Z., zapísaného na LV č. XXXX, a to pozemku - parc. registra „C“ parc. č. XXXX/X lesné pozemky o výmere XXXXX m<sup>2</sup> (ďalej aj „pozemok“). Žalovaný užíval uvedený pozemok na základe zmluvy o prenájme pozemkov uzatvorenej dňa 21. 04. 2005 medzi žalobcom a žalovaným na dobu určitú, t.j. do 31. 12. 2014. Žalovaný žalobcovi oznámil, že pozemok bude užívať aj v roku 2015, t.j. bude vykonávať ťažbu nevyhradeného ložiska - stavebného kameňa. Žalovaný i po 31. 12. 2014 vykonáva banskú činnosť na pozemku, na ktorom sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa (na dobývanie ktorého má žalobca od 17. 12. 2014 vydané banské oprávnenie), a tým dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu žalobcovho práva, pretože žalovanému zaniklo oprávnenie pozemok užívať a brať z neho úžitky. I napriek výzve žalobcu na vypratanie pozemku (odsťahovanie mechanizmov, pohonných hmôt, materiálnych zásob, prostriedkov HIM a DHIM všetkých zásob andezitu na paletách), pozemok nevypratával. Naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia odôvodnil žalobca okamžitou potrebou uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by došlo k trvalému a neodvratnému zásahu do pozemku. Poukázal na to, že žalovaný i v minulosti svoju činnosť nevykonával predpísaným spôsobom, zanedbával povinnosti vykonávať jeho rekultiváciu (v dôsledku čoho žalobca s ním nepredĺžil dobu trvania nájmu).

Okresný súd konštatoval, že žalobca osvedčil dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia a osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Okresný súd mal osvedčené, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 31. 12. 2014 ku skončeniu nájomného vzťahu, keďže nájomná zmluva nebola obnovená. Žalovaný dňa 02. 01. 2015 odmietol vypratať pozemok a odovzdať ho žalobcovi a naďalej ho užíva bez právneho titulu. Nebezpečenstvo dôvodne hroziacej ujmy žalobca osvedčil tým, že žalovaný užíva pozemok, čím dochádza k trvalému zásahu do pozemku a pokiaľ by žalovaný naďalej pokračoval v ťažbe, tým by bol budúci výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Ďalej uviedol, že o trovách konania rozhodne v rozhodnutí vo veci samej (§ 145 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len „O.s.p.“).

Proti uzneseniu okresného súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Poukázal na to, že podal v predmetnej veci vzájomný návrh. Podľa jeho názoru, nie je daná potreba dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania, ani potreba naliehavá takejto dočasnej úpravy a nie je ohrozený prípadný výkon rozhodnutia. Uviedol, že má banské oprávnenie vydané Obvodným banským úradom v Prievidzi pod. č. 1437/2003 zo dňa 15. 08. 2003, predmetom ktorého je dobývanie ložísk nevyhradených nerastov na povrchu vrátane úpravy a zušľachťovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia lomov (s výnimkou vyhľadávania a prieskumu ložísk nevyhradených nerastov v lomoch s ročnou ťažbou nižšou ako 500 000 ton). S týmto banským oprávnením súvisí aj jeho živnostenské oprávnenie, vydané Okresným úradom Topoľčany, odborom živnostenského podnikania dňa 15. 05. 2012, na základe ktorého je oprávnený na spracovanie prírodného kameňa. Je nesporné, že dňa 21. 04. 2005 uzavrel so žalobcom zmluvu o prenájme pozemkov, na dobu určitú do 31. 12. 2014. Účelom nájmu bolo využívanie pozemku na ťažbu nevyhradeného nerastu - stavebného kameňa. Pretože žalobca neuvažoval dobývať ložisko nevyhradeného nerastu, udelil mu súhlas s predĺžením doby dočasného vyňatia pozemku z plnenia funkcií lesov, ako aj s dobývaním ložiska nevyhradeného nerastu. Obvodný lesný úrad vo Zvolene na základe jeho žiadosti rozhodnutím č. A/2010/00249-3 z 28. 06. 2010 rozhodol o dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov pozemok parc. č. XXXX/X k.ú. Z. U. na dobu od 01. 01. 2011 do 31. 12. 2020. Obec Zvolenská Slatina rozhodnutím č. SÚ 731/2011-Šu z 26. 05. 2001 rozhodla o využití územia pre účel - ložisko nevyhradeného nerastu (stavebného kameňa) na predmetnom pozemku na dobu do 31. 12. 2020. Obvodný banský úrad Banská Bystrica mu rozhodnutím zo dňa 15. 07. 2011 č. 158/2057/2011 povolil dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu na pozemku do 31. 12. 2019. Pretože zmluva o prenájme pozemku so žalobcom bola uzavretá na dobu určitú (do 31. 12. 2014), požiadal ho o predĺženie doby prenájmu do 31. 12. 2020, s čím žalobca listom z 08. 06. 2010 súhlasil. Žalobca do roku 2012, kedy sa u neho zmenilo zloženie výboru, nemal žiadne námietky voči prenájmu a ani s jeho predĺžením do 31. 12. 2020. Vyjadril sa dokonca tak, že mu po 31. 12. 2014 predíži zmluvu o nájme pozemku, čo považuje za ponuku na uzavretie zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o nájme po uplynutí doby, t.j. po 31. 12. 2014 a svoj list z 10. 06. 2010 považuje za akceptáciu tejto ponuky. Poukázal na to, že i keby žalobca chcel začať s ťažbou, s touto nemôže začať vzhľadom na banské oprávnenie, resp. banské oprávnenie inej osoby, keďže je potrebné územné rozhodnutie, rozhodnutie o využití územia a najmä rozhodnutie banského úradu o povolení dobývania ložiska nevyhradeného nerastu. Podľa jeho názoru, žalobcovi nehrozí ujma a nie je tu daná ani naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov. Postavenie žalobcu sa nezmení, neutrpí žiadnu ujmu, pretože by i v tomto období dostal o neho odplatu za vyťažený kameň. Nariadením predbežného opatrenia vznikne situácia, že žalobca nebude mať výnos a on nebude môcť ťažiť, takže kameňolom bude „stáť“. Uviedol, že rekultiváciu nie je možné toho času vykonávať, keďže kameňolom je v „plnej“ činnosti. Rekultivácia sa vykonáva až po skončení ťažobnej činnosti. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici nezistil žiadne porušenie povinností na jeho strane.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Zdôraznil, že žalovaný má záujem predmet nájmu užívať aj po skončení doby nájmu. V jeho orgánoch nikdy nebolo požadovaným spôsobom schválené predĺženie doby trvania nájomnej zmluvy so žalovaným. Pokiaľ Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici vydal rozhodnutie, ktorým povolil vykonávanie ťažby na predmete nájmu po skončení doby platnosti uzatvorenej nájomnej zmluvy (po 31. 12. 2014) do konca roku 2020, došlo na jeho strane k administratívne pochybeniu. Namietal, že list zo dňa 30. 05. 2011 označený ako „Predĺženie doby na vykonávanie činnosti banským spôsobom“, v ktorom má súhlasiť s predĺžením doby vykonávania činnosti banským spôsobom v kameňolome S. do 31. 12. 2020, nebol podpísaný oprávnenými osobami, a preto nemohol vyvolať účinky riadneho súhlasu. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici mal z úradnej povinnosti skúmať, či osoby, ktoré žalovanému dali súhlas s vykonávaním dobývania, boli oprávnené konať, keďže N.. T.

L. L.. nebol oprávnený sám konať za neho. Podľa zmluvy o založení spoločenstva, schválenej valným zhromaždením spoločenstva dňa 07. 02. 2004, bol N.. T. L. L.. oprávnený konať navonok iba súčasne s ďalším členom výboru. Zároveň poukázal na to, že v prípade, ak by nebolo nariadené predbežné opatrenie, odporca by naďalej vykonával banskú činnosť na jeho pozemku.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o predbežné opatrenie, ktoré bolo nariadené okresným súdom na základe návrhu žalobcu v priebehu konania vo veci samej, kde sa žalobca domáha vypratania pozemku.

Podľa ustanovenia § 102 ods. 1, prvá veta O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal, alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p.).

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo), ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou predbežného opatrenia, nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností z ktorých možno vyvodiť dôvodnosť a nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k dočasnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia je súd viazaný návrhom účastníka, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Nariadenie predbežného opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Nariadenie predbežného opatrenia môže byť aj zásahom do práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť (článok 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ(účel).

V prejednávanej veci odvolací súd v prvom rade skúmal dôvodnosť (skutkový a právny základ) predmetného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Z obsahu spisu je nesporné, že účelom návrhu žalobcu o nariadenie predbežného opatrenia bolo zachovanie existujúceho faktického stavu vo vzťahu k predmetnému pozemku. Tento účel vyplýva z jeho dôvodnej obavy, aby nedošlo k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami. Ďalej je nesporné, že navrhované a nariadené predbežné opatrenie má priamo väzbu na konanie vo veci samej (v ktorom sa žalobca domáha vypratania pozemku). V aktuálnej dobe neprináleží odvolaciemu súdu posudzovať, do akej miery môže byť žalobca v konaní vo veci samej úspešný (rovnako to nemohol posudzovať ani okresný súd v dobe, keď rozhodoval o nariadení predmetného predbežného opatrenia). Nariadené predbežné opatrenie malo a má za cieľ, aby sa do obdobia, kým sa spor vo veci samej (v ktorom žalobca môže, ale i nemusí byť úspešný) vyrieši, nedošlo činnosťou žalovaného k zásahu do charakteru predmetného pozemku, v dôsledku ktorého by došlo k zmenšeniu ložiska nevyhradeného nerastu. Ak by takáto okolnosť nastala, došlo by k ohrozeniu výkonu súdneho rozhodnutia. Z tohto dôvodu možno konštatovať, že v danej veci existuje skutkový i právny dôvod na nariadenie predmetného predbežného opatrenia.

Nariadený rozsah predbežného opatrenia je primeraný vyššie uvedenému sledovanému legitímnemu účelu a je konkretizovaný tak, aby bolo absolútne zrejmé, ktorých oprávnení sa má povinný subjekt, t.j. žalovaný dočasne zdržať.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Predbežné opatrenie patrí k zabezpečovacím inštitútom civilného procesu, ktoré predpokladajú ďalší procesný postup, preto sa o náhrade trov konania spojených s týmto procesným úkonom rozhoduje až v rámci rozhodnutia vo veci samej, čo vyplýva aj z výkladu ustanovenia § 145 O.s.p.. Z uvedeného dôvodu nebolo o trovách tohto odvolacieho konania rozhodnuté.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.